

Dejte mi 1900 plachetnic, a zachráním svět, tvrdí Bjorn Lomborg

David Klimeš | Publikováno 12.8.2009 7:54

Český prezident Václav Klaus se na něj při boji proti zastáncům rychlé akce, která by zabránila globálnímu oteplování, už nejspíše nebude odvolávat. Celebrita v debatě o klimatické změně, dánský akademik Lomborg, změnil dres. Globální oteplování nyní považuje za akutní problém, který však může jako kapitán flotily plachetnic hravě vyřešit.

Dán Lomborg na rozdíl od [českého prezidenta](#) nikdy nepopíral, že globální oteplování existuje. Nicméně vždy tvrdil, že boj proti změně klimatu jsou pro lidstvo špatně investované peníze. Mnohem výhodnější bylo podle něho investovat do vitamínů pro podvyživené děti či do boje proti AIDS. Několik měsíců před klíčovou prosincovou kodaňskou konferencí státníků, byznysmenů a ekologů o budoucím boji proti změně klimatu však radikálně obrátil. „Je to nesmírně důležité. Potřebujeme globální dohodu o klimatu,“ řekl v

rozhovoru pro Financial Times. A hned nabídl i řešení. Kromě často zmiňovaných opatření (jako je třeba výsadba lesů) by do světových oceánů poslal i na 1900 plachetnic, které by rozprašovaly mořskou vodu. Částice soli by pak podpořily tvorbu mraků a ty by dokázaly zachytávat až dvě procenta slunečního záření. Na obloze by bylo sice častěji zataženo, teplota by však spadla na úroveň před průmyslovou revolucí.

Jeho návrh (jako vždy) vzbudil pobouření. „Jsou v tom zásadní nedostatky. Riskujete, že započnete proces, který už nebudete moci dál ovlivňovat. Nejlepším řešením je stále vypouštět méně skleníkových plynů,“ tvrdí jeho dánský kolega, profesor fyziky Gary Shaffer z Institutu Nielse Bohra v Kodani.

K nejnovějšímu Lomborgovu návrhu jsou skeptičtí také ekologové: „Globální změna klimatu je velmi složitý problém, u kterého neexistuje jednoduché řešení. Kdyby bylo jednoduše možné vyrábět mraky podle libosti, už by se tato technologie využívala k zavlažování,“ připomíná Karel Polanecký z Hnutí Duha.

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY

Domáci

[Klaus podepsal emisní povolenky zdarma pro elektrárenské firmy](#)

[Kritizovaný program Zelená úsporám bude přístupnější](#)

Burzy a trhy

[Deloitte: Investoři ve světě věří firmám zaměřeným na ekologii](#)

Zahraniční

[V polské politice Jerzy Buzek zkrachoval. V té evropské září](#)

Domáci události

[Program Zelená úsporám se zjednoduší](#)

Kjótský nesmysl

Lomborg až dosud platil za ikonu klimatoskeptiků, kteří se většinou rekrutují z tábora ekonomických liberálů a konzervativců. Čtyřiačtyřicetiletý blondatý Dán však není ani jedno. V březnu 2009 si český prezident na konferenci o klimatu v New Yorku proti přesile zastánců boje s oteplováním sice spokojeně povzdychl „naštěstí je tu Bjorn Lomborg“, nicméně o jiných věcech, než je klima, se jen těžko mohla tato dvojice bavit. Lomborg je vegetarián, pro Klause je salát „levicové antijídlo“, Dán je gay a veřejný zastánce práv homosexuálů, Klaus vetoval registrované partnerství. Není to také tak dlouho, co Lomborg podporoval Greenpeace, podle Klause fanatickou organizaci.

Přesto se ocitli na čas na jedné lodi. Sám Lomborg přiznává, jak obtížné bylo pro něj „klimatické procitnutí“. V roce 1997 si koupil tento vystudovaný politolog a statistik magazín Wired v losangelském knihkupectví. V něm ho jako příznivce Greenpeace, který bojuje proti úpadku klimatu, rozčilil článek amerického ekonoma Juliana Simona. Ten brojil proti ekologickým katastrofistům a jejich apokalyptickým vizím úpadku planety. Když se Lomborg vrátil na svou katedru politologie do Kodaně, přinesl text svým studentům statistiky. „Opravdu jsme si mysleli, že dokážeme jeho mýlku. Ale najednou jsme zjistili, že má v mnohém pravdu,“ popisuje Lomborg počátek svých pochyb o boji proti klimatické změně.

V 37 letech se tak změnil jeho svět. Až dosud měl zato, že jeho smyslem života je učit statistiku na Aarhuské univerzitě a „psát po zbytek kariéry zapomenutelné práce, které si přečte asi tak padesát lidí“.

Místo toho začal psát sérii článků o klimatické změně pro dánský deník Politiken. Jeho rouhačské texty se staly později základem slavné knihy *The Sceptical Environmentalist* (česky *Skeptický ekolog*). Na přelomu milénia se tak stal mediální senzací – skvělou angličtinou vysvětloval Jeremymu Paxmanovi i Timesům, že není většího nesmyslu, než je Kjótský protokol.

„Okamžité redukce uhlíku jsou drahé – a náklady výrazně převyšují přínosy. Kdyby se kjótská dohoda plně realizovala během současného století, snížilo by to teploty jen o bezvýznamných 0,2 stupňů Celsia, a to za cenu 180 miliard dolarů ročně. Nahlíženo ekonomicky, za každý vynaložený dolar vytváří Kjóto přínosy v hodnotě asi 30 centů.“ Za ještě hůře vynaložené peníze považuje Dán projekt Evropské unie snížit emise skleníkových plynů do roku 2020 o 20 procent.

Z ČLÁNKU

Václav Klaus

Lepší jsou vitamíny

Místo toho ustanovil v roce 2002 takzvaný Kodaňský institut, jakousi radu moudrých (včetně několika nositelů Nobelovy ceny), kteří měli na základě analýzy nákladů a přínosů sestavit priority pro investice do budoucnosti lidstva. Jejich zatím poslední zpráva z minulého roku zdůrazňuje jako neekonomičtější investici boj s podvýživou dětí, nízkouhlíková ekonomika je až na 14. místě.

Tento žebříček byl však ihned zpochybněn mnoha ekology jako neobjektivní. Klára Sutlovičová z Centra pro dopravu a energetiku, která se Kodaňským konsenzem dlouhodobě zabývá, jejich zprávě oponuje: „Lomborgova skupina upřednostňuje řešení problémů, které mají menší geografický rozsah a dají se zvládnout v kratším časovém horizontu (například malárie nebo přístup k pitné vodě), zatímco komplexní problémy vyžadující dlouhodobou a celoplanetární strategii se umístily na nižších příčkách jejich žebříčku.“

Spásné plachetnice

Jako celosvětová celebrita pak rozjel na počátku této dekády křížáckou výpravu proti mýtům o globálním oteplování. Přestože postupně uznával závažnost globálního oteplování, stále řadil výše schopnost člověka přizpůsobit se. Zatím v poslední knize Cool It! (česky Zchladte hlavy) mimo jiné tvrdí, že úmrtí způsobené zvýšením teplot nepřeváží nad úbytkem úmrtí z nynějších podchlazení.

Urputně také bojuje proti jednostrannosti debaty o globálním oteplování: „Nový průzkum provedený mezi 500 americkými školáky zjistil, že každé třetí dítě ve věku šesti až 11 let se obává, že než dosáhne dospělosti, nebude již zeměkoule kvůli globálnímu oteplování a dalším ekologickým hrozbám existovat. Neuvěřitelná třetina našich dětí je vinou děsivých příběhů o globálním oteplování přesvědčena, že nemá žádnou budoucnost. Stejný obraz vidíme i ve Velké Británii, kde průzkum ukázal, že polovina dětí ve věku sedmi až 11 let se bojí následků globálního oteplování a často kvůli svým obavám nemůže spát. To je až groteskně škodlivé.“

Nyní však rázně otočil: Před klíčovým kodaňským summitem navrhuje vypustit do oceánů 1900 plachetnic tvořících mraky. Prý se tyto hrátky s počasím vyplatí: zatímco on na kapitánském můstku zachrání planetu za „pouhých“ devět miliard dolarů, neúspěšná Kjótská dohoda kalkulovala se 180 miliardami nákladů a současné plány před nadcházejícím kodaňským summitem počítají dokonce s 250 miliardami.

Bjorn Lomborg

- narodil se roku 1965 do rodiny učitelky a kněze v katolickém kostele
- stejně jako rodina se stal vegetariánem, při studijním pobytu v USA si přiznal, že je homosexuál
- původně byl tento student politologie levicovým příznivcem Greenpeace, postupně však nacházel v zelených dogmatech mezery; vrcholem jeho zkoumání byl bestseller Skeptický ekolog
- vyučuje na dánských univerzitách, vede thinktank Kodaňský konsenzus
- v roce 2004 byl podle časopisu Time jedním ze 100 nejvlivnějších lidí planety

Komentáře

[0 komentářů k článku:](#) Dejte mi 1900 plachetnic, a zachráním svět, tvrdí Bjorn Lomborg

[Dalších 0 komentářů](#)

[přidat komentář](#)

Další články z rubriky

Další články

- 12.8. [Slovenský premiér kvůli úspěchu šrotovného hodlá prosadit další podpory](#)
- 12.8. [V Evropě se horší platební morálka firem](#)
- 12.8. [UBS a americká vláda se dohodly ohledně daňových úniků](#)
- 12.8. [SkyEurope zatím může odlétat z Prahy a Bratislavy v klidu](#)
- 12.8. [Důvěra v globální ekonomiku rekordně stoupla](#)
- 12.8. [Zahraniční obchod USA skončil nižším schodkem, než se čekalo](#)
- 12.8. [Polsko spustilo výstavbu jaderné elektrárny](#)

[další](#)

Partneři webu

[Kurzy.cz](#) | [Akcje.cz](#) | [Právědnes.cz](#) | [Finance.cz](#) | [Zlatákoruna.info](#) | [Lupa.cz](#) | [Slunečnice.cz](#) | [Mešec.cz](#) | [Podnikatel.cz](#) | [Digizone.cz](#)

[Distribuce](#) | [Inzerce](#) | [Kontakty](#) | [Předplatné](#) | [Soutěže](#)

Copyright © 2007-2009 Mladá fronta a.s. a dodavatel počasí Meteopress, spol. s r. o. Technické dotazy směřujte na online@mf.cz.

Publikování nebo další šíření obsahu serveru je bez písemného souhlasu redakce zakázáno. Novinky jsou dostupné také přes RSS.

[Mladá Fronta a.s.](#) | [E15 online](#) | [Knižní e-shop BookCafé](#) | [Lidé a Země](#) | [Maminka](#) | [Mladá žena](#) | [Orbion](#) | [Postgraduální medicína](#) | [Recepty](#) | [Sestra](#) | [Strategie](#) | [VTM Science](#) | [Zdravotnické noviny](#)